

ОПТИМІЗАЦІЯ ТЕСТУВАННЯ ЗНАТЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

OPTIMIZATION OF ENGLISH LANGUAGE KNOWLEDGE TESTING FOR FUTURE CYBERSECURITY SPECIALISTS UNDER THE CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING DURING THE WAR IN UKRAINE

У статті проаналізовано ключові аспекти оптимізації тестування знань англійської мови майбутніх фахівців з кібербезпеки в контексті дистанційного навчання під час війни в Україні. Автори вивчають, як висока технічна компетентність фахівців з кібербезпеки впливає на необхідність зосередження на академічній доброчесності при дистанційному тестуванні, вказуючи на потенційне зростання ризиків порушень через здатність до технічного маніпулювання фахівців саме цього напрямку. Визначено, що мотивація і освітня потреба у вивченні англійської мови як інструменту професійної діяльності відіграють вирішальну роль у підвищенні якості освіти та зниженні потреби в недоброчесності.

Описано, що адаптація тестування до умов війни вимагає врахування технічних обмежень, гнучкості та індивідуального підходу до кожного студента для забезпечення доступності освіти. Показано, що інтеграція практичних завдань у тестування сприяє розвитку реальних навичок використання англійської мови у професійному контексті, що, в свою чергу, підвищує якість освітнього процесу.

Автори наголошують на важливості чесності та прозорості в процесі оцінювання для забезпечення доброчесного проведення тестування, підкреслюючи необхідність створення умов, за яких чесність стає найвигіднішим вибором для студента. Розробка тестів, які враховують специфіку дисципліни та професійні потреби, забезпечують їхню адекватність та актуальність, є основою ефективною підготовки фахівців. В статті підкреслено, що виховна робота, спрямована на формування розуміння значення академічної доброчесності, є критично важливою для гарантування відсутності проявів академічної недоброчесності з боку студентів при тестуванні англійської мови онлайн. В сукупності, ефективного проведення дистанційного тестування англійської мови для фахівців з кібербезпеки в умовах війни вимагає комплексного підходу, який об'єднує технічні рішення, адаптивність, практичну спрямованість навчання та акцент на академічну доброчесність, забезпечуючи таким чином якість освітнього процесу.

Ключові слова: тестування, дистанційне, війна, навчання, фахівці з кібербезпеки, англійська мова.

This article analyzes the key aspects of optimizing the testing of English language knowledge for future cybersecurity specialists within the context of distance learning during the war in Ukraine. The authors examine how the high technical competence of cybersecurity specialists impacts the need to focus on academic integrity during remote testing, indicating the potential increase in the risk of violations due to the ability of specialists in this field to technically manipulate. It is determined that motivation and the educational need to learn English as a professional tool play a decisive role in improving the quality of education and reducing the need for dishonesty. It is described that adapting testing to wartime conditions requires considering technical limitations, flexibility, and an individual approach to each student to ensure educational accessibility. It is shown that integrating practical tasks into testing promotes the development of real skills in using English in a professional context, thereby enhancing the quality of the educational process.

The authors emphasize the importance of honesty and transparency in the evaluation process to ensure the integrity of testing, highlighting the need to create conditions where honesty becomes the most advantageous choice for the student. Developing tests that take into account the specifics of the discipline and professional needs, ensuring their adequacy and relevance, forms the basis for effective preparation of specialists. The article underlines that educational work aimed at developing an understanding of the value of academic integrity is critically important to guarantee the absence of academic dishonesty manifestations by students during online English language testing. Collectively, the effective conduct of distance English language testing for cybersecurity specialists under the conditions of war requires a comprehensive approach that combines technical solutions, adaptability, practical orientation of learning, and a focus on academic integrity, thus ensuring the quality of the educational process.

Key words: testing, distance, war, education, cybersecurity specialists, English language.

УДК 37.018.5:811.111:004.7(477)»202_»
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/69.1.32>

Ільїна О.М.,

ст. викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Бергер Л.С.,

ст. викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Коломійцева А.О.,

ст. викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Постановка проблеми. Сучасний світ вимагає від фахівців у сфері кібербезпеки наявності глибоких технічних знань та знань англійської (іноземної) мови як необхідної умови для міжнародної комунікації. В умовах війни в Україні, з 24 лютого 2024 р. заняття у більшості ЗВО було переведено в режим онлайн. Наразі, в залежності від географічного розташування, заняття можуть проходити в дистанційному режимі, режимі офлайн, чи за

змішаною системою. Це обумовлює потребу у вдосконаленні знань англійської мови здобувачів, вдосконаленні методів тестування та оцінювання знань студентів дистанційно. Водночас, студенти, які навчаються за напрямком кібербезпеки, мають ширший доступ та технічні можливості до використання технічних засобів, з метою покращення своїх результатів (власне до списування, електронного вирішення робіт, і т.д.). Почнемо з того, що

навчання за напрямком кібербезпеки представляє новий напрямок в системі вищої освіти України, програми створюються та адаптуються, і власне екологія взаємодії викладачів зі студентами також перебуває на стадії становлення. Також варто відзначити, що проблема академічної недоброчесності часто виникає в контексті тестування студентів за дистанційних умов. Це обумовило необхідність проведення дослідження, з метою пошуку оптимальних методів тестування знань англійської мови фахівців з кібербезпеки дистанційно, та зміни всієї стратегії тестування.

Мета статті – спираючись на аналіз літературних джерел та досвід авторів, визначити: особливості проведення тестування англійської мови дистанційно, за умов війни; особливості підготовки фахівців з кібербезпеки, сформулювати основні засади проведення тестування знань англійської мови дистанційно фахівців з кібербезпеки, для покращення об'єктивності такого оцінювання.

Аналіз досліджень та публікацій показав певну обмеженість досліджень особливостей підготовки фахівців з кібербезпеки в українських ЗВО, Так, Б.Бистрова розглядає реалії та перспективи розвитку освіти в Україні в розрізі підготовки фахівців з кібербезпеки, описує програму підготовки та основні виклики [1]. Безперечно, знання англійської (та інших) іноземних мов необхідні для підготовки фахівців цього напрямку. О. Ящук аналізує освітньо-нормативне забезпечення іншомовної підготовки майбутніх фахівців із кібербезпеки в Україні, вона виокремлює компетентнісну підготовку як засіб оптимізації навчання [8]. І межах необхідних компетентностей формування знань англійської мови займає провідне місце. Окрім того, фахівці виділяють необхідність розвитку нефахових навичок, зокрема *soft skills*, у майбутніх фахівців з кібербезпеки на заняттях з ділової англійської мови, де вони підкреслюють важливість комунікативних навичок у сучасному професійному середовищі [3]. Окрім того, Мельник та Воскобойніков в своїх роботах [7] зосереджуються на оптимізації фахової підготовки фахівців з кібербезпеки, для чого вони пропонують застосовувати інтегрований підхід, інноваційні методи викладання, зокрема на заняттях з англійської мови. Тобто, ми бачимо, що тематика підготовки фахівців з кібербезпеки є відносно новою та недостатньо вивченою. Важливість знання англійської мови та сформованості англомовної комунікативної компетентності фахівців з кібербезпеки є очевидною.

Зосередимось на дослідженнях дистанційного навчання англійської мови, під час пандемії та під час війни в Україні. Я. Кондратова та І. Козубай, дослідили особливості дистанційного навчання англійської мови під час війни, зацентрувавши виклики та проблеми такого навчання [2]. В своїх

роботах автори описують можливості та адаптацію навчання до наявних умов. Нові реалії дистанційного навчання під час війни, стресогенність навчання та основні шляхи оптимізації навчання в післядипломній освіті пропонує Ю.Л. Кучин, аналізуючи нові реалії та адаптацію слухачів до них [4]. В результаті дослідження встановлено, що дистанційне навчання під час війни асоціюється у майже третини слухачів з проблемами, що обумовлює необхідність змін методики викладання. Так само, Л. Лимар [5], Я.Г. Мар'яно [6] та М.А. Огреніч [8] аналізують власний досвід викладання в ЗВО України за дистанційною формою під час війни, та наголошують на необхідності адаптації навчального процесу. Беззаперечним є те, що методика викладання під час війни, за використання дистанційного навчання, має відрізнитись від традиційної послідовності.

Виклад основного матеріалу. Особливості фахової підготовки фахівців з кібербезпеки обумовлюють їх високу здатність до взаємодії з комп'ютерними технологіями, відтак, вірогідність проявів академічної недоброчесності при проведенні тестування онлайн збільшується. Варто вирізняти два основних компонента при проведенні тестування знань англійської мови дистанційно у таких фахівців: сформованість внутрішнього уявлення про засади академічної доброчесності та ідею неможливості списування чи інших маніпуляцій, а також технічну обізнаність фахівців з кібербезпеки та їх навички, які дають їм можливість маніпулювати результатами тестування англійської мови. Окрім цього, вагомим компонентом є мотивація до вивчення дисципліни та усвідомлення необхідності сформованості знань саме англійської мови.

В межах проблем організації тестування знань англійської мови (фахової) студентів-фахівців з кібербезпеки важливо, в реаліях сьогодення, враховувати технічні виклики, гнучкість та психологічні особливості. Щодо технічних викликів, основною перешкодою може бути відсутність електрики в аудиторіях чи відсутність доступу до інтернет. Зокрема, взимку 2022–23 навчального року така проблема була особливо актуальною в більшості міст України, взимку 2023–24 – в деяких містах, після обстрілів, але це також могло становити технічну проблему за умови співпадіння знеструмлення населеного пункту та дати контролю. Враховуючи постійну небезпеку для українців, також при організації тестування варто дотримуватись принципів гнучкості, так як фіксований день тесту чи контролю унеможливило вірогідність складання студентами, які, наприклад, проживають біля місця обстрілу. Викладач не може вказувати суворі ліміти по часу, так як ми всі знаходимось в умовах надзвичайної ситуації. Також необхідно враховувати індивідуальні

та психологічні особливості студентів, так як військові дії є стресогенними, і можуть впливати на здатність до концентрації та навчання. Незважаючи на визначеність критеріїв до оцінювання, викладачі мають виявляти індивідуальний підхід.

В межах дисциплін Англійської мови та Фахової англійської мови, фахівці з кібербезпеки вивчають загальну та фахову лексику, основи граматики, стилістики, для формування у них навичок говоріння на фахові теми, читання фахових текстів, слухання фахових аудіо та фахового письма. Тестування знань відбувається за принципом дотримання контролю як мінімум двох компонентів- читання та письма (з можливістю аудіювання). При складанні завдань викладачу варто дотримуватись чіткості у формулюванні питань, для відсутності багатоваріантності вірних відповідей. Контроль знань фахової лексики обумовлює не лише знання здобувачами лексики, але і контекст вживання лексики, та часто потребує роботи з текстом, для підтвердження засвоєння матеріалу. Також важливо інтегрувати практичні завдання в тестовий матеріал, який безпосередньо підтверджує компетентність здобувачів до застосування фахової англійської мови в кібербезпеці.

Основними принципами організації тестування знань з англійської мови студентів- фахівців з кібербезпеки під час дистанційного навчання за умов війни є: усвідомлення ними принципів академічної доброчесності, індивідуальний підхід та безпечність тестування, адаптивність тестових завдань та інтеграція практичних завдань.

Щодо усвідомлення принципів академічної доброчесності, наголосимо, що специфіка професії фахівців з кібербезпеки обумовлює їх вищу технічну здатність до використання девайсів при написанні тестів з метою маніпуляції. Тому тільки виховна робота, роз'яснення викладачем про принципи академічної доброчесності та недопустимість списування може гарантувати доброчесне тестування. Окрім того, мотивація здобувачів освіти до вивчення англійської мови (створена через розуміння, що професія тісно пов'язана з англійською мовою, є ключем доступу в професію, без вивчення англійської мови неможливий рух) сприятиме підвищенню показників академічної успішності та відсутності потреби в маніпуляціях. Також, враховуючи специфіку, викладач має інтегрувати практичні завдання в фахову діяльність, зокрема, на даний момент, підбирати фахові тексти в контексті військових дій та кібербезпеки України, обирати світові доповіді, протоколи, дослідження на дану тематику. Так, при тестуванні лексики з теми Information systems, Combating CyberCrimes, Development and operation of integrated information security systems, Computing Facilities викладач має спиратись на сучасні тексти досліджень, аналітики, тощо. Рекомендовано

обирати відповіді з множинним варіантом вибору (Read the text and choose the statement that best corresponds to the text, Read the extract and choose the words to fill in, Read the letter and choose the best phrase to fill in the gap), або використовувати продуктивні вправи (choose the appropriate paragraph to start a report. Rephrase the sentences using the given construction, choosing from the offered options). Не рекомендовано тестувати лише знання з граматики чи лексики, проте складати комплексне завдання, які мають на меті перевірку цілої системи знань здобувачів.

Також викладачу варто визначити часові межі складання контролю чи іспиту: визначений день, проте з урахуванням безпекових ситуацій в країні, та час на написання роботи чи складання тестового іспиту: 45 хвилин. Чітко розрахована тривалість іспиту унеможливує можливість академічної недоброчесності, так як здобувачам не вистачить часу.

Також кожний здобувач має бути попередженим про неприпустимість махінацій, про автоматичне незарахування предмета при можливості виявлення недоброчесності, про необхідність функціонування апаратури, камери та мікрофону під час написання роботи, про відсутність інших людей в кімнаті та про чистий робочий простір, проте всі ці застереження можуть виявитись марними враховуючи фах здобувачів.

Забезпечення об'єктивності та ефективності дистанційного тестування англійської мови для фахівців з кібербезпеки в умовах війни вимагає комплексного підходу, який враховує технічні можливості, емоційний стан учасників, а також специфіку навчального матеріалу.

Висновки. Висока технічна компетентність фахівців з кібербезпеки зумовлює необхідність зосередження на питаннях академічної доброчесності при дистанційному тестуванні, оскільки здатність цих фахівців до технічного маніпулювання може підвищувати ризики порушень. Така ситуація вимагає від розробників тестів і викладачів розвивати у студентів внутрішнє усвідомлення важливості чесного виконання завдань. Мотивація і освітня потреба у вивченні англійської мови як інструменту професійної діяльності в галузі кібербезпеки відіграють ключову роль у підвищенні якості освіти та зниженні потреби в недоброчесності, спонукаючи студентів до більш мотивованого навчання. Необхідність адаптації тестування до умов війни вказує на важливість врахування технічних обмежень, необхідності гнучкості та індивідуального підходу до кожного студента, що допомагає забезпечити доступність освіти. Чесність та прозорість у процесі оцінювання є ключовими для забезпечення доброчесного проведення тестування, при цьому створення умов, за яких чесність стає найвигіднішим вибором

для студента, є необхідним. Розробка тестів, які враховують специфіку дисципліни та професійні потреби, забезпечують їхню адекватність та актуальність, лежить в основі ефективної підготовки фахівців. Виховна робота, спрямована на формування розуміння значення академічної доброчесності, гарантує відсутність проявів академічної недоброчесності з боку студентів при тестуванні англійської мови онлайн.

В сукупності, ефективне проведення дистанційного тестування англійської мови для фахівців з кібербезпеки в умовах війни вимагає комплексного підходу, який об'єднує технічні рішення, адаптивність, практичну спрямованість навчання та акцент на академічну доброчесність.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бистрова Б. Шляхи розвитку освіти в Україні (спеціальність «Кібербезпека»): реалії та перспективи. 2017, *Рекомендовано до друку Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 3 від 19 жовтня 2017р.)*, с. 31.
2. Кондратова Я., Козубай І. Дистанційне вивчення англійської мови під час війни: виклики та можливості. *Матеріали конференцій МЦНД*, (03.11.2023; Суми, Україна), с. 53–54.
3. Конопляник Л. РОЗВИТОК SOFT SKILLS У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ НА ЗАНЯТТЯХ З ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. 2017, *Proceedings of the National Aviation University. Series: Pedagogy, Psychology*, (23), с. 59–68.
4. Кучин Ю., Лимар Л. ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ-МЕДИКІВ ЗА УМОВ COVID19 ТА ВІЙНИ З РОСІЄЮ: НОВІ РЕАЛІЇ. *Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина*, т. 13, вип. 2(48), Серпень 2023, с. 5–11, doi: 10.24061/2413-4260.XIII.2.48.2023.1.
5. Лимар Л. НАВЧАННЯ У ЗВО УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ. *Матеріали конференцій МЦНД*, (18.08. 2023; Житомир, Україна), с. 216–217.
6. Мар'янюк Я. Г., Огреніч М. А. Особливості дистанційної освіти в умовах війни *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 2023(208), с. 171–176.
7. Мельник С., Воскобойніков С. Оптимізація фахової підготовки майбутніх фахівців з кібербезпеки на основі інноваційної педагогіки та інтегрованого підходу в системі реалізації ключових компетенцій безпеки в інформаційному суспільстві. *Витоки педагогічної майстерності*, 2018(21), с. 125–129.
8. Ящук О. Освітньо-нормативне забезпечення іншомовної підготовки майбутніх фахівців із кібербезпеки в Україні: компетентнісний вимір. *Освіта дорослих: Теорія, досвід, перспективи*, 2021. № 1(19), с. 141–149.